GENERALINIO ADVOKATO
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA IŠVADA,
pateikta 2021 m. lapkričio 11 d.[1]

Byla C-559/20

Koch Media GmbH
prieš
FU

(*Landgericht Saarbrücken* (Sarbriukeno apygardos teismas, Vokietija) prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Intelektinė nuosavybė – Direktyva 2004/48/EB – 14 straipsnis – Bylinėjimosi ir kitos išlaidos – Advokato užmokestis už išsiųstą neteismine tvarka reiškiamą įspėjimą – Nuostata, pagal kurią atlygintinas užmokestis ribojamas tuo atveju, kai pažeidimą padaro profesinės ar komercinės veiklos nevykdantis fizinis asmuo – Neteisinga suma atsižvelgiant į specifines konkrečios bylos aplinkybes – 13 straipsnis – Žalos atlyginimas – Nereikšmingumas“

1. Vokietijoje įsisteigusi bendrovė, kuriai priklauso intelektinės nuosavybės teisės į kompiuterinį žaidimą, įpareigojo advokatą neteismine tvarka, pareiškiant įspėjimą, pareikalauti, kad būtų nutraukti tas teises pažeidžiantys asmens veiksmai, ir advokatas tai padarė.

2. Vokietijos teisėje nustatyta, kad pažeidėjas iš esmės turi sumokėti advokato užmokestį už paslaugas ginant intelektinės nuosavybės teisių turėtoją. Vis dėlto pagal ją leidžiama riboti to užmokesčio sumą, kai neteisėtus veiksmus atliko profesinės ar komercinės veiklos nevykdantis fizinis asmuo.

3. Nagrinėjamoje byloje tas asmuo mano, kad iš jo reikalaujamas užmokestis (984,60 EUR) yra per didelis, ir nesutinka jo mokėti. Dėl tokio prieštaravimo kilo ginčas ir jį nagrinėjantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori žinoti:

– ar išlaidos, susijusios su advokato užmokesčiu už paslaugas neteismine tvarka pareiškiant įspėjimą, patenka į Direktyvos 2004/48/EB taikymo sritį[2],

– jeigu taip, į kurio Direktyvos 2004/48 straipsnio – 14 („teismo [bylinėjimosi] išlaidos“ arba „kitos išlaidos“) ar 13 („žala“) – taikymo sritį tos išlaidos gali patekti,

[1] Originalo kalba: ispanų.

[2] 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo (OL L 157, 2004, p. 45; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 2 t., p. 32).

– ar nacionalinės teisės norma, kurioje nustatyta viršutinė užmokesčio riba (išskyrus atvejus, kai teisingumo sumetimais pateisinama jos netaikyti), atitinka Direktyvą 2004/48, taip pat direktyvas 2001/29/EB[3] ir 2009/24/EB[4], ir kokie veiksniai gali turėti įtakos nustatant užmokesčio dydį.

I. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Direktyva 2004/48

4. Direktyvos 1 straipsnyje „Objektas“ nustatyta:

„Ši direktyva nustato priemones, procedūras ir gynybos būdus užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių gynimą. Šioje direktyvoje terminas „intelektinės nuosavybės teisės“ apima pramoninės nuosavybės teises.“

5. 2 straipsnyje „Taikymo sritis“ įtvirtinta:

„1. Nepažeidžiant priemonių, kurios yra ar gali būti numatytos Bendrijos ar nacionalinės teisės aktuose, jei tokios priemonės yra palankesnės teisių turėtojams, šioje direktyvoje numatytos priemonės, procedūros ir gynybos būdai yra taikomi 3 straipsnio nustatyta tvarka visiems intelektinės nuosavybės teisių pažeidimams, numatytiems Bendrijos ir (arba) atitinkamos valstybės narės nacionalin[ės] teisės aktuose.

<…>“

6. 3 straipsnyje „Bendrasis įsipareigojimas“ nurodyta:

„1. Valstybės narės numato priemones, procedūras ir gynybos būdus, būtinus užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių, kurioms taikoma ši direktyva, vykdymą. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai turi būti sąžiningi, teisingi, neturi būti komplikuoti ar brangūs, ar sukelti nepagrįstą vėlavimą ar delsimą.

2. Tos priemonės, procedūros ir gynybos būdai taip pat turi būti veiksmingi, proporcingi ir atgrasantys; jie turi būti taikomi tokiu būdu, kad nebūtų sukuriamos kliūtys teisėtai prekybai ir numatytų apsaugos priemones nuo piktnaudžiavimo jomis.“

7. 13 straipsnyje „Žala“ numatyta:

„1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentingos teismo institucijos nukentėjusiojo asmens prašymu reikalautų pažeidėjo, kuris, žinodamas arba turėdamas pakankamą pagrindą žinoti, dalyvavo teises pažeidžiančioje veikloje, atlyginti teisių turėtojui žalą, kuri atitiktų faktiškai jo patirtus nuostolius dėl pažeidimo.

[3] 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230, klaidų ištaisymas OL L 314, 2008, p. 16).

[4] 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kompiuterių programų teisinės apsaugos (OL L 111, 2009, p. 16).

Nustatydamos nuostolių dydį, teismo institucijos:

a) atsižvelgia į visus atitinkamus aspektus, tokius kaip neigiamos ekonominės pasekmės, įskaitant negautas pajamas, kurių neįgijo nukentėjusioji šalis, neteisėtai gautą pažeidėjo naudą ir atitinkamais atvejais kitus ne ekonominius veiksnius, tokius kaip dėl pažeidimo teisių turėtojo patirtą moralinę žalą; arba

b) kaip alternatyvą a punktui, jos gali atitinkamais atvejais nustatyti vienkartinę žalos atlyginimo sumą, remdamosi tokiais elementais kaip bent autorinis atlyginimas ar vienkartinis mokestis, kuris būtų sumokėtas, jei pažeidėjas būtų prašęs leidimo naudotis atitinkama intelektinės nuosavybės teise.

2. Kai pažeidėjas dalyvavo teises pažeidžiančioje veikloje nežinodamas arba neturėdamas pagrindo žinoti, valstybės narės gali nustatyti, kad teismo institucijos galėtų reikalauti atiduoti pelną arba atlyginti žalą, ir tai galėtų būti iš anksto nustatyta.“

8. 14 straipsnyje „Teismo [Bylinėjimosi] išlaidos“ nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad laimėjusios šalies patirtas pagrįstas ir proporcingas teismo [bylinėjimosi] ir kitas išlaidas paprastai padengtų pralaimėjusioji šalis, jei tai neprieštarauja teisingumui.“

2. Direktyva 2001/29

9. 8 straipsnyje „Nuobaudos ir teisių gynimo būdai“ nurodyta:

„1. Valstybės narės nustato atitinkamas nuobaudas ir teisių gynimo būdus, jei pažeidžiamos šioje direktyvoje nustatytos teisės ir pareigos, bei imasi visų priemonių, reikalingų užtikrinti, kad tos nuobaudos ir teisių gynimo būdai būtų taikomi. Šitaip nustatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

2. Kiekviena valstybė narė imasi priemonių, reikalingų užtikrinti, kad teisių turėtojai, kurių interesus paveikia jos teritorijoje atliekama pažeidžianti veikla [neteisėta veika], galėtų pareikšti ieškinį dėl nuostolių atlyginimo ir (arba) prašyti teismo draudimo, prireikus teises pažeidžiančios medžiagos konfiskavimo, taip pat 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų įtaisų, gaminių ar jų sudedamųjų dalių konfiskavimo.

3. Valstybės narės užtikrina, kad teisių turėtojai turėtų galimybes prašyti teismo draudimo tarpininkams, kurių paslaugomis tretieji asmenys naudojasi autorių teisėms ar gretutinėms teisėms pažeisti.“

3. Direktyva 2009/24

10. 7 straipsnyje „Ypatingos apsaugos priemonės“ numatyta:

„1. Nepažeisdamos 4, 5 ir 6 straipsnių nuostatų, valstybės narės pagal savo nacionalinius įstatymus numato atitinkamas teisines priemones prieš asmenis, kurie įvykdo bet kurį iš šių veiksmų:

a) išleidžia į apyvartą kompiuterio programos kopiją, žinodami arba pagrįstai manydami, kad tai neteisėta kopija;

b) komerciniams tikslams naudoja kompiuterio programos kopiją, žinodami arba pagrįstai manydami, kad tai neteisėta kopija;

c) išleidžia į apyvartą arba komerciniams tikslams naudoja bet kokią priemonę, kuri skirta padėti neteisėtai pašalinti arba apeiti bet kurį techninį įtaisą, kuris galėjo būti taikomas kompiuterio programai apsaugoti.

2. Bet kuri neteisėta kompiuterio programos kopija gali būti konfiskuota pagal atitinkamos valstybės narės įstatymus.

3. Valstybės narės gali numatyti bet kurios priemonės, minimos šio straipsnio 1 dalies c punkte, konfiskavimą.“

B. Vokietijos teisė. Gesetz über Urheberrecht und verwandte Schutzrechte – Urheberrechtsgesetz[5]

11. 97 straipsnyje numatyta, kad asmuo, kurio intelektinės nuosavybės teisės ar kitos pagal *UrhG* saugomos teisės pažeistos, gali reikalauti, kad bet kuris tas teises pažeidęs asmuo nutrauktų neteisėtus veiksmus.

12. Pagrindinei bylai taikomos redakcijos 97a straipsnyje numatyta:

„1. Prieš pradėdama teismo procesą, nukentėjusioji šalis turi[6] pateikti pažeidėjui įspėjimą, kuriame būtų pareikalauta nutraukti atitinkamus veiksmus ir pasiūlyta galimybė išspręsti ginčą, jeigu būtų įsipareigota susilaikyti nuo tokių veiksmų, kartu nurodant atitinkamą netesybų sąlygą.

2. Įspėjime turi būti aiškiai ir suprantamai:

1) nurodytas nukentėjusiosios šalies vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas, jei įspėjimą pateikia ne pati nukentėjusioji šalis, o jos atstovas;

2) tiksliai aprašytas teisės pažeidimas;

3) pateiktas išsamus reikalaujamos sumokėti sumos apskaičiavimas atsižvelgiant į tai, ar reikalaujama atlyginti žalą, ar kompensuoti išlaidas;

[5] 1965 m. rugsėjo 9 d. Autorių ir gretutinių teisių apsaugos įstatymas (BGBl. Nr. I, 1965, p. 1273; toliau – UrhG).

[6] Šiuo klausimu žr. šios išvados 56 punktą.

4) kai reikalaujama įsipareigoti susilaikyti nuo tam tikrų veiksmų nurodyta, kiek siūlomas įsipareigojimas yra didesnis už pažeidimą, dėl kurio pateiktas įspėjimas.

Pirmajame sakinyje numatytų reikalavimų neatitinkantis įspėjimas neturi galios.

3. Jei įspėjimas yra pagrįstas ir atitinka 2 dalies pirmo sakinio 1–4 punktuose išdėstytus reikalavimus, galima reikalauti atlyginti būtinas išlaidas. Kai naudojamasi advokato paslaugomis, būtinų išlaidų, patirtų dėl jo užmokesčio (teisės aktuose nustatyti dydžiai), atlyginimas ribojamas suma, atitinkančia 1 000 EUR dydžio ginčo sumą, kai pareiškiamas ieškinys dėl veiksmų uždraudimo ir nutraukimo, jeigu įspėtas asmuo:

1) yra fizinis asmuo, besinaudojantis pagal šį įstatymą saugomais kūriniais ir (arba) objektais ne savarankiškai komercinei ar profesinei veiklai vykdyti; ir

2) nėra įpareigotas nutraukti tam tikrų veiksmų įspėjimą reiškiančio asmens reikalavimu pagal sutartį, įsiteisėjusį teismo sprendimą arba laikinąsias apsaugos priemones.

Antrame sakinyje nurodytas dydis taip pat taikomas tuo atveju, jei lygiagrečiai remiamasi teise uždrausti ir nutraukti tam tikrus veiksmus. Antras sakinys netaikomas, jei tas dydis nėra teisingas atsižvelgiant į specifines konkrečios bylos aplinkybes.“

II. Faktinės aplinkybės ir prejudicinis klausimas

13. *Koch Media GmbH* yra įmonė, kurios veiklos sritis – prekyba kompiuteriniais žaidimais; ji Vokietijos teritorijoje turi išskirtines gretutines teises, leidžiančias profesionaliai sukurtą kompiuterinį žaidimą „This War of Mine“ padaryti viešai prieinamą [7].

14. FU yra komercinių ar profesinių interesų neturintis fizinis asmuo; 2014 m. lapkričio 26–28 d. jis per savo interneto prieigą mažiausiai 13 kartų pateikė tą kompiuterinį žaidimą keitimosi rinkmenomis platformoje kitiems asmenims parsisiųsti ir taip pažeidė *Koch Media* teises.

15. Norėdama apginti savo teises *Koch Media* kreipėsi į advokatų kontorą; ši jos vardu išsiuntė FU įspėjimą nutraukti neteisėtus veiksmus ir pareikalavo, kad FU įsipareigotų viešai nebeplatinti žaidimo ir atlygintų padarytą žalą.

16. Įspėjimas buvo veiksmingas: pažeidėjas įvykdė reikalavimą, ir jokių tolesnių teisminių veiksmų imtis nereikėjo.

17. *Koch Media* išlaidos už advokato paslaugas sudarė 984,60 EUR ir ši bendrovė pareikalavo, kad pažeidėjas jas padengtų. Ši suma apskaičiuota taikant tam tikrą procentinę dalį nuo 20 000 EUR ginčo sumos [8].

18. Kadangi FU nesutiko su reikalaujama užmokesčio suma, dėl jos pradėjo teismo procesą.

[7] Nė viena šalis neginčija, kad žaidime yra taikant intelektinės nuosavybės teises saugomų elementų. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodė, kad tokie kompiuteriniai žaidimai, kaip nagrinėjamas ir šioje byloje, yra saugomi pagal Vokietijos autorių teisių įstatymą, todėl jiems taikoma Direktyvoje 2004/48 numatyta apsauga pagal šios direktyvos 2 straipsnį.

[8] Prie gautos sumos (964,60 EUR) kaip papildomos išlaidos turėjo būti pridėta 20 EUR.

19. Pirmojoje instancijoje *Amtsgericht Saarbrücken* (Sarbriukeno apylinkės teismas, Vokietija) 2019 m. kovo 12 d. sprendimu priteisė iš pažeidėjo 124 EUR, o likusią *Koch Media* ieškinio dalį atmetė[9]. Savo sprendimą jis motyvavo *UrhG* 97a straipsnio 3 dalimi.

20. *Koch Media* pateikė apeliacinį skundą *Landgericht Saarbrücken* (Sarbriukeno apygardos teismas, Vokietija) ir reikalauja pripažinti teisę į tai, kad būtų kompensuotos visos dėl advokato paslaugų patirtos išlaidos.

21. Pateikdamas savo nacionalinės teisės aiškinimą[10] apeliacinis teismas abejoja, ar atitinkamose šios srities direktyvose leidžiama apriboti pažeidėjo atlygininą užmokestį, kai jis yra komercinės ar profesinės veiklos nevykdantis fizinis asmuo.

22. Jis mano, kad Sprendime *United Video Properties*[11] Teisingumo Teismas pripažino, jog susiklosčius tam tikroms aplinkybėms gali būti pateisinama teisės norma, kuria siekiama neleisti atlyginti pernelyg didelių išlaidų. Vis dėlto vertinant šią bylą reikia išsiaiškinti, ar tame sprendime suformuluoti principai taikomi ir tuomet, kai atsakovas yra fizinis asmuo, nevykdantis komercinės ar profesinės veiklos.

23. Apeliacinis teismas teigia, kad *UrhG* 97a straipsnio 3 dalies ketvirtame sakinyje įtvirtintas atvirkštinis taisyklės ir jos išimties santykis, nei nustatytas Direktyvos 2004/48 14 straipsnyje: jei atsakovas yra fizinis asmuo, Vokietijoje visų išlaidų atlyginimas svarstytinas tik tokiu atveju, kai to reikia teisingumo sumetimais.

24. Jis taip pat nurodo, kad skiriasi Vokietijos teismų pozicija dėl to, ar *UrhG* 97a straipsnio 3 dalies ketvirtame sakinyje nustatytą išimtį galima aiškinti kaip atitinkančią Direktyvą 2004/48.

25. Tokiomis aplinkybėmis *Landgericht Saarbrücken* (Sarbriukeno apygardos teismas, Vokietija) pateikė Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. a) Ar Direktyvos 2004/48 14 straipsnis aiškintinas taip, kad šioje nuostatoje būtinos advokato paslaugų išlaidos priskiriamos prie „bylinėjimosi išlaidų“ arba prie „kitų išlaidų“, kurių intelektinės nuosavybės teisių turėtojas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2004/48 2 straipsnį, patiria dėl to, kad neteismine tvarka reikšdamas įspėjimą reikalauja, kad šių teisių pažeidėjas nutrauktų neteisėtus veiksmus?

b) Jei į 1 klausimo a punktą būtų atsakyta neigiamai: ar Direktyvos 2004/48 13 straipsnis aiškintinas taip, kad pagal šią nuostatą 1 klausimo a punkte nurodytos advokato paslaugų išlaidos priskiriamos prie žalos atlyginimo?

2. a) Ar Sąjungos teisė, pirmiausia atsižvelgiant į

– Direktyvos 2004/48 3, 13 ir 14 straipsnius,

– Direktyvos 2001/29 8 straipsnį ir

– Direktyvos 2009/24 7 straipsnį,

[9] 124 EUR suma gauta apskaičiavus procentinę dalį nuo 1 000 EUR ginčo sumos ir pridėjus papildomas išlaidas (20 EUR).

[10] Žr. šios išvados 29 ir paskesnius punktus.

[11] 2016 m. liepos 28 d. sprendimas (C-57/15, EU:C:2016:611; toliau – Sprendimas *United Video Properties*).

aiškintina taip, kad intelektinės nuosavybės teisių turėtojas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvos 2004/48 2 straipsnį, iš esmės turi teisę reikalauti kompensuoti visas 1 klausimo a punkte nurodytas advokato paslaugų išlaidas arba bent tinkamą ir didelę jų dalį, net jeigu:

– teises pažeidė fizinis asmuo, nevykdydamas savo profesinės ar komercinės veiklos, ir

– nacionalinės teisės aktuose tokiu atveju nustatyta, kad šios advokato paslaugų išlaidos paprastai kompensuojamos tik remiantis sumažinta ginčo suma?

b) Jei į 2 klausimo a punktą būtų atsakyta teigiamai: ar 2 klausimo a punkte minima Sąjungos teisė aiškintina taip, kad 2 klausimo a punkte minėto principo, pagal kurį teisių turėtojui kompensuotinos visos 1 klausimo a punkte minėtos advokato paslaugų išlaidos arba bent tinkama ir didelė jų dalis, išimtis svarstytina atsižvelgiant į kitus veiksnius (kaip antai kūrinio aktualumą, jo skelbimo trukmę ir pažeidimą, kurį padarė fizinis asmuo, veikdamas ne savo profesiniais ar komerciniais interesais), net jei intelektinės nuosavybės teisių pažeidimą, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2004/48 2 straipsnį, sudaro keitimasis rinkmenomis (*filesharing*), t. y. kūrinys viešai skelbiamas siūlant jį nemokamai parsisiųsti visiems viešos mainų platformos, neturinčios skaitmeninių teisių valdymo sistemos, dalyviams?“

III. Procesas Teisingumo Teisme

26. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teisme užregistruotas 2020 m. spalio 26 d.

27. Rašytines pastabas pateikė *Koch Media*, Vokietijos vyriausybė ir Europos Komisija.

28. Buvo nuspręsta, kad teismo posėdžio rengti nebūtina.

IV. Vertinimas

A. Paaiškinimai dėl taikomos nacionalinės teisės, remiantis nutartimi dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą

29. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas svarbias nacionalinės teisės normas aiškina ir nacionalinę praktiką aprašo taip, kaip nurodyta toliau. Teisingumo Teismas iš esmės turi remtis šiuo aiškinimu ir aprašymu, nes užduotis apibrėžti nacionalinės teisės taikymo sritį tenka teismui *a quo*.

30. Pagal *UrhG* 97a straipsnį, siejamą su 97 straipsnio 1 dalimi, nukentėjęs intelektinės nuosavybės teisių turėtojas gali reikalauti, kad pažeidėjas nutrauktų neteisėtus veiksmus ir atlygintų žalą.

31. Paprastai teisių turėtojai, naudodamiesi advokato paslaugomis, pirmiausia reikalauja nutraukti neteisėtus veiksmus. Advokatas pagal *UrhG* 97a straipsnio 1 dalį reiškia įspėjimą, kuriuo siekiama, kad pažeidėjas atitinkamu pareiškimu įsipareigotų nutraukti neteisėtus veiksmus (kitaip jam būtų taikoma netesybų sąlyga).

32. Pateikus tokį pareiškimą pašalinamas recidyvo pavojus ir patenkinamas reikalavimas nutraukti neteisėtus veiksmus. Tada nebebūtina ir nebegalima reikšti ieškinio teisme. Taigi įspėjimu išvengiama teismo proceso.

33. Pagal *UrhG* 97a straipsnio 3 dalį tuo atveju, kai pažeidžiamos autorių teisės, šių teisių turėtojo patirtas „būtinas išlaidas“ iš esmės kompensuoja pažeidėjas.

34. Siekiant nustatyti, kokia yra su neteismine tvarka reiškiamu įspėjimu susijusių „būtinų išlaidų“, laikomų išlaidomis advokato užmokesčiui, sistema, turi būti remiamasi *Gesetz über die Vergütung der Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte (Rechtsanwaltsvergütungsgesetz)*[12].

35. RVG numatyta, kad:

– advokato užmokestis kompensuojamas pagal pačiame įstatyme nustatytą tarifą. Teismai paprastai nusprendžia, kad išlaidos, kurios viršija RVG nustatytus užmokesčio tarifus, nėra kompensuotinos,

– užmokestis, kurio advokatas gali reikalauti iš savo kliento, priklauso nuo ginčo sumos. Kuo didesnė ta suma, tuo didesnis užmokestis.

36. *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija) teigia, kad teisių turėtojui reikalaujant nutraukti neteisėtus veiksmus, susijusius su filmais, muzika ar DVD, ginčo suma yra ne mažesnė kaip 10 000 EUR.

37. Vis dėlto *UrhG* 97a straipsnio 3 dalies antrame sakinyje nustatyta, kad ginčo suma, kuriai taikomas procentinis tarifas, apribojama suma iki 1 000 EUR, jei įspėtas asmuo: 1) yra fizinis asmuo, besinaudojantis saugomais kūriniais arba objektais ne savo komercinei ar profesinei veiklai vykdyti; ir 2) nėra įpareigotas nutraukti neteisėtų veiksmų įspėjimą reiškiančio asmens reikalavimu pagal sutartį, įsiteisėjusį teismo sprendimą arba laikinąsias apsaugos priemones.

38. Ginčo sumos ribojimas taikomas teisių turėtojo ir teisių pažeidėjo santykiams, tačiau netaikomas teisių turėtojo ir jo advokato santykiams. Advokatas savo užmokestį, kurį turi sumokėti teisių turėtojas, apskaičiuoja pagal *faktinę* ginčo sumą (t. y. suma neribojama), todėl gali susidaryti didelis skirtumas tarp nustatyto ir faktinio užmokesčio[13].

39. Vis dėlto *UrhG* 97a straipsnio 3 dalies ketvirtame sakinyje numatyta išimtis, pagal kurią konkrečiu atveju ginčo sumos ribojimas gali būti netaikomas, jei 1 000 EUR suma, atsižvelgus į tam tikras aplinkybes, yra „neteisinga“.

B. Pirmasis prejudicinis klausimas

40. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori žinoti, ar už advokato paslaugas mokamam užmokesčiui, kurį turi padengti intelektinės nuosavybės teisių turėtojas ir kuris mokėtinas dėl to, kad neteismine tvarka reiškiamas įspėjimas šių teisių pažeidėjui, siekiant nutraukti neteisėtus jo veiksmus, taikoma Direktyva 2004/48 (konkrečiai kalbant, jos 14 straipsnis arba (subsidiariai) 13 straipsnis).

[12] Advokatų užmokesčio įstatymas; toliau – RVG.

[13] Taigi, pavyzdžiui, byloje, kurioje ginčo suma siekia 10 000 EUR, teisių turėtojas savo advokatui turės sumokėti 745 EUR užmokestį, tačiau teisių pažeidėjas jam kompensuos tik 124 EUR.

41. Neteisminė ginčų sprendimo procedūra gali patekti į Direktyvos 2004/48 taikymo sritį, nes yra viena iš „priemon[ių], procedūr[ų] ir gynybos būd[ų] užtikrinti intelektinės nuosavybės teisių gynimą“ [14].

42. Teisingumo Teismas Sprendime *M.I.C.M* pripažino, kad „draugiško sprendimo paieška dažnai vyksta prieš pareiškiant ieškinį dėl žalos atlyginimo“ [15].

43. Tame pačiame sprendime pažymėta, kad Direktyva 2004/48 taikoma savarankiškai procedūrai, vykdomai pagal tos direktyvos 8 straipsnio 1 dalį ir susijusiai su „ikiteisminiame etape pateikt[u] <…> prašym[u] suteikti informaciją“ [16].

44. Taigi užtikrinant intelektinės nuosavybės teisių apsaugą Direktyva 2004/48 iš esmės yra referencinis teisinis pagrindas norint imtis veiksmų, kuriais teismine ar neteismine tvarka siekiama ne tik nustatyti pažeidėją, bet ir nutraukti jo veiksmus.

45. Padaręs šią prielaidą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar užmokestis už advokato paslaugas pareiškiant įspėjimą nutraukti tam tikrus veiksmus dengiamas: a) iš Direktyvos 2004/48 14 straipsnyje numatytų bylinėjimosi arba kitų išlaidų; ar b) subsidiariai atlyginant šios direktyvos 13 straipsnyje numatytą žalą.

46. Kaip nurodžiau išvadoje byloje *United Video Properties*, „sisteminiu požiūriu tame pačiame (šeštame) [Direktyvos 2004/48] skyriuje nurodyta „žala“ ir „teismo [bylinėjimosi] išlaidos“. Nors jos 26 konstatuojamojoje dalyje, nurodant patirtos žalos atlyginimą, teismo išlaidos neminimos, galima būtų teigti, kad bendra jų padėtis leidžia jas laikyti papildomu direktyvoje numatytu elementu siekiant papildomai apdrausti intelektinės nuosavybės teisių turėtoją [kuriuo siekiama, užtikrinti kompensavimą intelektinės nuosavybės teisių turėtojams]“ [17].

47. Nukentėjęs asmuo, kurio intelektinės nuosavybės teisės buvo pažeistos, iki teismo proceso gali imtis įvairių veiksmų šioms teisėms apginti, tačiau nėra jokios priežasties *visų* šių veiksmų išlaidų priskirti prie bylinėjimosi išlaidų, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2004/48.

48. Siekiant išsiaiškinti, ar neteisminei intelektinės nuosavybės teisių apsaugos procedūrai taikoma Direktyva 2004/48, reikia atsižvelgti į šios procedūros konkrečias savybes; be to, turi būti atskirtos bylinėjimosi išlaidų ir žalos atlyginimo sąvokos, nes dėl panašumo kyla pavojus jas painioti.

49. Jeigu su neteismine tvarka reiškiamu įspėjimu susijusios išlaidos būtų laikomos viena iš direktyvos 13 straipsnyje numatytos žalos kompensaciją sudarančių dalių, tai galėtų reikšti, kad 14 straipsnio nuostata iš dalies netaikoma.

[14] Direktyvos 2004/48 1 straipsnis.

[15] 2021 m. birželio 17 d. sprendimo (C-597/19, EU:C:2021:492) 80 punktas.

[16] Ten pat, 82 ir 84 punktai. Toje byloje „ieškovas praš[ė] interneto prieigos teikėjo <…> suteikti informaciją, leidžiančią identifikuoti jo klientus, kad galėtų tinkamai pareikšti ieškinį įtariamiems pažeidėjams“. Kadangi šis prašymas buvo pateiktas kompetentingoms teisminėms institucijoms (ir šių institucijų prašyta vykdyti iš jo kylančią savarankišką procedūrą), analogija su neteismine tvarka reiškiamais įspėjimais negali būti taikoma besąlygiškai.

[17] C-57/15, EU:C:2016:201, 58 punktas.

50. Priešingai, „jeigu Direktyvos 2004/48 14 straipsnis būtų aiškinamas plačiai, t. y. taip, kad jame numatyta, kad bylą pralaimėjusi šalis paprastai turi atlyginti laimėjusiosios šalies patirtas „kitas išlaidas“, nepatikslinant šių išlaidų pobūdžio, kiltų grėsmė, kad šio straipsnio taikymo sritis taps pernelyg plati ir dėl to šios direktyvos 13 straipsnis bus neveiksmingas“ [18].

51. Siekdamas užtikrinti pusiausvyrą Teisingumo Teismas pripažino, kad „šią sąvoką reikia aiškinti siaurai, t. y. taip, kad „kitos išlaidos“, kaip jos suprantamos pagal 14 straipsnį, apima tik išlaidas, tiesiogiai ir glaudžiai susijusias su atitinkamu teismo procesu“ [19].

52. Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad „neteismin[ės] išlaid[os], pirmiausia susijusi[os] su laiku, kurį nuo pažeidimo nukentėjęs asmuo skyrė savo teisėms ginti“, gali patekti į Direktyvos 2004/48 14 straipsnio taikymo sritį, nes šia nuostata „siekiama sustiprinti intelektinės nuosavybės apsaugos lygį, kartu neatgrasant nukentėjusiosios šalies nuo teisminio proceso, skirto savo teisėms apginti (žr. 2015 m. liepos 16 d. Sprendimo *Diageo Brands*, C-681/13, EU:C:2015:471, 77 punktą)“ [20].

53. Neteismine tvarka reiškiamas įspėjimas nutraukti neteisėtus veiksmus yra platesnės apimties už kitus galimus ikiteisminius veiksmus, kuriais siekiama suteikti nukentėjusiam asmeniui galimybę apibrėžti nusikalstamos veikos ribas bei apimtį ir nustatyti už jos padarymą atsakingą asmenį [21].

54. Jei nacionalinėje teisėje toks įspėjimas būtų numatytas kaip *įprasta* (nors ir ne griežtai privaloma) procedūra siekiant, kad būtų nutraukti neteisėti veiksmai, ir įprastai tuo tikslu jis būtų įgyvendinamas praktiškai, jį būtų galima laikyti tiesiogine ikiteismine priemone. Kai tokio pobūdžio mechanizmas pagal nacionalinę teisę *de facto* tampa neišvengiamas, jis laikytinas „glaudžiai susijusiu“ su teismo procesu, kurio siekiama išvengti jį taikant.

55. Juo labiau taip yra tada, kai įpareigojimas *privalomai* taikyti tokį mechanizmą prieš kreipiantis į teismą nustatytas pačioje nacionalinėje teisėje, o ne kyla iš praktikos.

56. Atsižvelgiant į tai, kaip prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas aiškina nacionalinę teisę, pagal *UrhG* 97a straipsnio 1 dalį įspėjimo pobūdį galima aiškinti dvejopai: a) įspėjimas yra imperatyvi pareiga, jei nukentėjusioji šalis ketina pareikšti ieškinį [22]; arba b) jis yra tik rekomendacija ar įspėjimas prieš pareiškiant tokį ieškinį [23].

18 Sprendimo *United Video Properties* 36 punktas.

19 Ten pat, 36 punktas *in fine*.

20 2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *Hansson* (C-481/14, EU:C:2016:419) 62 punktas. Sprendimo rezoliucinės dalies 3 punkte nurodyta, kad pagal [1994 m. liepos 27 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2100/94 dėl augalų veislių teisinės apsaugos Bendrijoje (OL L 227, 1994, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 16 t., p. 390)] 94 straipsnio 2 dalį galima neatsižvelgti į neteismines išlaidas, patirtas nagrinėjant pagrindinę bylą. Vis dėlto „į šias išlaidas neatsižvelgiama su sąlyga, kad bylinėjimosi išlaidų, kurios gali būti sumokėtos nuo pažeidimo nukentėjusiam asmeniui, suma neatgrasytų nuo noro ginti savo teises teisme atsižvelgiant į jam tenkančias neteisminių išlaidų sumas ir jų reikalingumą pagrindiniam ieškiniui dėl žalos atlyginimo“.

21 Šios rūšies veiksmai minimi Direktyvos 2004/48 26 konstatuojamojoje dalyje, nurodant tikslą „užtikrinti, kad kompensacija būtų paremta objektyviu kriterijumi, atsižvelgiant į teisių turėtojo patirtas išlaidas, tokias kaip identifikavimo ir tyrimų sąnaudos“.

22 „Prieš pradėdama teismo procesą, nukentėjusioji šalis *turi* pateikti pažeidėjui įspėjimą, kuriame reikalaujama nutraukti atitinkamus veiksmus“.

23 „Prieš pradėdama teismo procesą, nukentėjusioji šalis *turėtų* pateikti pažeidėjui įspėjimą, kuriame reikalaujama nutraukti atitinkamus veiksmus“.

57. Atrodo, kad nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą netiesiogiai pritariama antrajam aiškinimui. Vis dėlto iš tiesų aiškinant abiem būdais gaunamas tas pats rezultatas:

– jei pagal Vokietijos proceso teisę išankstinis įspėjimas nutraukti neteisėtus veiksmus būtų būtina sąlyga siekiant dėl to paties dalyko pareikštą ieškinį pripažinti priimtinu, teismo proceso ir neteisminės procedūros ryšys negalėtų būti labiau aiškus,

– šis ryšys (nors ir ne toks akivaizdus) egzistuotų ir tuo atveju, kai neteismine tvarka reiškiamas įspėjimas, kaip nurodyta *UrhG*, būtų nacionalinėje teisėje siūloma ar rekomenduojama ikiteisminė priemonė, taigi *de facto* ryšys būtų beveik neišvengiamas [24].

58. Remiantis šia prielaida darytina išvada, kad taikant Direktyvos 2004/48 14 straipsnį:

– išlaidos, susijusios su neteismine tvarka reiškiamu įspėjimu nutraukti neteisėtus veiksmus, yra tiesiogiai ir glaudžiai susijusios su vėlesniu teismo procesu, net jei dėl sėkmingai pasibaigusios įspėjimo procedūros teismo procesas nebuvo pradėtas,

– pažeidėjas, kaip „pralaimėjusioji“ šalis (nes gavusi įspėjimą sutiko nutraukti veiksmus), turi padengti išlaidas, kurias galėjo patirti teisių turėtojas (laimėjusioji šalis), nebent tai prieštarautų teisingumui,

– pareiga atlyginti kitos šalies išlaidas tenka pažeidėjui, nes „intelektinės nuosavybės teisių pažeidėjas paprastai turi prisiimti visas savo veiksmų finansines pasekmes“ [25].

59. Pareiškiant įspėjimą dalyvavusio advokato užmokestis iš esmės gali būti su tuo įspėjimu susijusių išlaidų, kurias, kartoju, turi padengti pažeidėjas, dalis, net jei nacionalinėje teisėje nenustatyta privalomo reikalavimo, kad tokį ikiteisminį įspėjimą parengtų advokatas. Šį aspektą aptarsiu nagrinėdamas antrąjį prejudicinį klausimą.

60. Taigi nematau jokių kliūčių, kurios trukdytų išlaidoms, susijusioms su įspėjimu, neteismine tvarka reiškiamu siekiant įpareigoti pažeidėją nutraukti atitinkamus veiksmus (įskaitant advokato užmokestį), taikyti Direktyvos 2004/48 14 straipsnį dėl to, kad tos išlaidos susijusios su galimu greitai vyksiančiu teismo procesu (kuriuo taip pat būtų siekiama nutraukti nustatytus neteisėtus veiksmus, inkriminuojamus tam tikram asmeniui).

C. Antrasis prejudicinis klausimas

61. Antrąjį prejudicinį klausimą sudaro dvi dalys, kurias galima nagrinėti kartu.

62. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori žinoti, ar intelektinės nuosavybės teisių turėtojas „iš esmės turi teisę reikalauti kompensuoti visas <…> advokato paslaugų išlaidas arba bent tinkamą ir didelę jų dalį“, kai:

– pažeidėjas yra fizinis asmuo, nevykdantis savo profesinės ar komercinės veiklos, ir

[24] Šį ryšį sustiprina šalių pastabose nurodytas argumentas: įspėjimas ne tik turi tikslą išvengti teismo proceso, bet ir yra naudingas siekiant išvengti galimo išlaidų priteisimo iš teisių turėtojo, jeigu jis tiesiogiai kreiptųsi į teismą. Šalys teigia, kad pagal Vokietijos teisę, jei nukentėjusioji šalis pasirinktų paprasčiausiai kreiptis į teismą, tikėtina, kad pažeidėjas sutiktų su reikalavimu, o tai galėtų reikšti, kad teisių turėtojui (nukentėjusiam dėl pažeidimo) tektų padengti ne tik savo, bet ir pažeidėjo bylinėjimosi išlaidas ir sąnaudas. Šiomis aplinkybėmis nukentėjusioji šalis galėtų būti „[atgrasyta] <…> nuo teisminio proceso, skirto savo teisėms apginti“.

[25] 2011 m. spalio 18 d. Sprendimo *Realchemie Nederland* (C-406/09, EU:C:2011:668) 49 punktas.

– nacionalinės teisės aktuose tokiu atveju nustatyta, kad advokato paslaugų išlaidos paprastai kompensuojamos remiantis sumažinta ginčo suma.

63. Šiuo tikslu teismas *a quo* prašo „išaiškinti Sąjungos teisę, visų pirma atsižvelgiant į Direktyvos 2004/48 3, 13 ir 14 straipsnius, Direktyvos 2001/29 8 straipsnį ir Direktyvos 2009/24 7 straipsnį. <…>“

64. Akivaizdu, kad minėtuose direktyvų 2001/29 ir 2009/24 straipsniuose yra numatytos priemonės, susijusios su intelektinės nuosavybės teisių turėtojo, kurio atžvilgiu atlikti neteisėti veiksmai, apsauga.

65. Vis dėlto atsižvelgiant į tai, kad tų straipsnių nuostatos yra bendro pobūdžio, palyginti su Direktyvos 2004/48 14 straipsniu, kuriame konkrečiai reglamentuojamos per šios rūšies procesus patiriamos bylinėjimosi ir kitos išlaidos, daugiausia dėmesio reikėtų skirti pastarajam straipsniui, o likusių nuostatų neanalizuoti.

66. Kaip nurodžiau tą pačią dieną pateiktoje išvadoje byloje *Nova Text*[26], Direktyvos 2004/48 14 straipsnis nėra besąlygiškas, nes jame ne tik nurodyta, kokių veiksmų imamasi „paprastai“, bet ir valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad būtų atlygintos tik pagrįstos[27] ir proporcingos bylinėjimosi išlaidos[28].

67. *UrhG* 97a straipsnio 3 dalyje išlaidos, patirtos dėl įspėjimui pareikšti pasamdyto advokato paslaugų, neabejotinai priskiriamos prie „būtinų išlaidų“[29] (žinoma, jeigu toks įspėjimas yra pagrįstas). Atrodo, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat mano, jog nagrinėjamu atveju tos išlaidos yra būtinos.

68. Vis dėlto, „kiek tai susiję su naudojimusi advokato paslaugomis, [pagal tą pačią *UrhG* nuostatą] atlyginamos <…> *būtinos išlaidos*“, susijusios tik su advokato užmokesčiu, apskaičiuotu remiantis 1 000 EUR dydžio ginčo suma, kai ieškinys dėl veiksmų uždraudimo ar nutraukimo pareikštas privačiam asmeniui, kuris veikia kaip privatus asmuo (t. y. ne kaip profesinę ar komercinę veiklą vykdantis asmuo).

69. Susidariusi situacija panaši į nagrinėtą byloje *United Video Properties*. Toje byloje teisinės pagalbos išlaidų viršutinė riba buvo nustatyta Belgijos teisės aktuose, o nagrinėjamu atveju panaši riba taikoma remiantis kita priemone, kurioje nustatyta 1 000 EUR dydžio ginčo suma, kai intelektinės nuosavybės teisių pažeidėjas yra privatus asmuo.

70. Byloje *United Video Properties* nusprendžiau, kad Direktyvos 2004/48 14 straipsnyje nustatytas principas, kurio išimtys gali būti taikomos „atsižvelgiant į pagrįstumo ir proporcingumo kriterijus, o tai valstybėms narėms suteikia didelę veiksmų laisvę rengiant teisės aktus.

[26] Išvados byloje *Nova Text* (C-531/20) 34 punktas.

[27] Sprendimo *United Video Properties* 24 punkte nustatyta: „<…> Direktyvos 2004/48 14 straipsnyje nurodyta, kad valstybės narės turi užtikrinti tik „pagrįstų“ teismo [bylinėjimosi] išlaidų atlyginimą. Be to, šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad valstybių narių numatytos procedūros neturi būti pernelyg brangios“.

[28] Ten pat, 29 punktas. „Direktyvos 2004/48 14 straipsnyje numatyta, kad teismo išlaidos, kurias turi atlyginti bylą pralaimėjusi šalis, turi būti „proporcingos“. Tai, ar šios išlaidos yra proporcingos, negali būti vertinama neatsižvelgiant į bylą laimėjusios šalies faktiškai patirtas išlaidas advokato pagalbai, jeigu jos yra pagrįstos. <…>“

[29] Analizuodamas išlaidų būtinumą remiuosi savo išvada byloje *Nova Text* (C-531/20).

Nacionalinės teisės aktų leidėjas, mano nuomone, negali pats įvertinti įvairių veiksnių, pavyzdžiui, ribos, kurią viršijus pralaimėjusios šalies privalomas atlyginti advokato honoraras nebėra pagrįstas, atsižvelgiant į teisinę kultūrą ir advokatų padėtį Belgijoje“ [30].

71. Sprendime *United Video Properties* Teisingumo Teismas pripažino, kad pagal Direktyvą 2004/48 iš esmės nėra draudžiama didžiausių tarifų, taikomų nustatant bylą pralaimėjusios šalies mokėtiną advokato užmokestį, sistema, tačiau patikslino šį teiginį ir pažymėjo, kad:

– „siekiant valstybėje narėje įgyvendinti Direktyvos 2004/48 14 straipsnį, reikalavimu, kad <…> [būtų] atlygint[os] „pagrįst[os]“ teismo [bylinėjimosi] išlaid[os], negalima pateisinti teisės normų, kuriose nustatyti fiksuoti tarifai yra *gerokai mažesni* už vidutinius toje valstybėje narėje faktiškai taikomus advokato paslaugų tarifus“ [31],

– teisės normose, kuriose nustatytas toks apribojimas, turi būti užtikrinta, kad, „pirma, [didžiausia] riba atspindėtų tikruosius advokato paslaugų intelektinės nuosavybės srityje tarifus ir, antra, [pagal proporcingumo principą] bylą pralaimėjusi šalis padengtų bent *pakankamai didelę ir tinkamą* laimėjusiosios šalies faktiškai patirtų *pagrįstų išlaidų dalį*“ [32].

72. Remiantis šiomis teisinėmis prielaidomis, į pirmą antrojo prejudicinio klausimo dalį galima atsakyti taip: nukentėjusioji šalis iš esmės turi teisę į visų arba bent jau didelės dalies išlaidų, susijusių su advokato paslaugomis pareiškiant įspėjimą nutraukti neteisėtus veiksmus, kompensavimą, jei tokios paslaugos laikomas būtinomis, o prašoma suma yra pagrįsta ir proporcinga (tai turi nuspręsti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas).

73. Pateikti tokį atsakymą galima, nepaisant to, kad intelektinės nuosavybės teisių pažeidėjas yra profesinės ar komercinės veiklos nevykdantis fizinis asmuo. Manau, kad ši aplinkybė nesvarbi atsižvelgiant į Direktyvos 2004/48 14 straipsnį, susijusį su nukentėjusiosios šalies teisių, kuriomis tokiais atvejais taip pat mažiau naudojamasi komerciniais tikslais, apsauga.

74. Subjektas, kurio intelektinės nuosavybės teisės pažeistos, dėl to gali patirti žalos neatsižvelgiant į tai, ar pažeidimą padarė profesinės arba komercinės veiklos nevykdantis, ar ją vykdantis fizinis asmuo.

75. Šios žalos dydis kiekvienu atveju gali skirtis (logiška daryti prielaidą, kad antruoju atveju žala bus didesnė), tačiau visai žalai atlyginti [33] yra skirta Direktyvos 2004/48 13 straipsnyje numatyta kompensacija, o ne jos 14 straipsnyje nurodytos „teismo [bylinėjimosi] išlaidos“.

76. Jei pagal *UrhG* 97a straipsnio 3 dalį fiziniams asmenims, kurie teises pažeidė nevykdydami profesinės ar komercinės veiklos, taikoma taisyklė neturėtų išimčių, ji neatitiktų Direktyvos 2004/48 14 straipsnio, aiškinamo taip, kaip ką tik nurodžiau. Dėl to dažnai būtų kompensuojamos „gerokai mažesnės“ sumos nei pagal įprastai taikomus tarifus apskaičiuoti užmokesčiai, o tai neatitiktų Sprendime *United Video Properties* nustatytų kriterijų [34].

[30] Išvados byloje *United Video Properties* (C-57/15, EU:C:2016:201) 76 punktas.

[31] Sprendimo *United Video Properties* 26 punktas. Originale kursyvu neišskirta.

[32] Ten pat, 30 punktas. Originale kursyvu neišskirta.

[33] Vėl žr. 2011 m. spalio 18 d. Sprendimo *Realchemie Nederland* (C-406/09, EU:C:2011:668) 49 punktą, cituotą šios išvados 58 punkte.

[34] Nagrinėjamoje byloje *Koch Media* teigia, kad advokatams ji turi sumokėti griežtai nustatytą užmokestį, apskaičiuotą pagal faktinę ginčo sumą (20 000 EUR), o atgaus tik dalį, atitinkančią 1 000 EUR dydžio ginčo sumą.

77. Vis dėlto ši taisyklė nėra griežta; Vokietijos teismai turi teisę jos netaikyti ir kaip referencinę vertę nustatyti didesnę sumą (kad ja remiantis būtų galima apskaičiuoti atitinkamą procentinę dalį), jei to reikia teisingumo sumetimais, atsižvelgdami į „specifines konkrečios bylos aplinkybes“.

78. Būtų galima prieštarauti, kad net ir tokiu atveju nacionalinė teisės norma neatitinka Direktyvos 2004/48 14 straipsnio: pagal šią nuostatą bylą laimėjusiai šaliai atlyginamos pagrįstos bylinėjimosi išlaidos, „jei tai neprieštarauja teisingumui“, o *UrhG* 97a straipsnio 3 dalyje taisyklė yra visiškai priešinga, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

79. Manau, kad tokio prieštaravimo nepakanka siekiant netaikyti nacionalinės teisės normos, jeigu ji gali būti aiškinama kaip atitinkanti Sąjungos teisę, taigi, jeigu ją taikant galiausiai gaunamas toks pat rezultatas, kaip nurodytas Sąjungos teisėje.

80. Tai, kad abiejose nuostatose (*UrhG* 97a straipsnio 3 dalyje ir Direktyvos 2004/48 14 straipsnyje) minimas teisingumas, leidžia nacionaliniam teismui pakoreguoti mokėtino užmokesčio dydį tuo atveju, jei griežtai taikant nacionalinę taisyklę būtų galima kompensuoti tik sumą, gerokai mažesnę už tą, kuri yra pagrįsta ir proporcinga.

81. Taigi pritariu Komisijos nuomonei, kad „<…> *UrhG* 97a straipsnyje nacionaliniam teismui suteikiama pakankamai diskrecijos kiekvienu atveju įvertinti, ar riba taikoma teisingai, atsižvelgiant į bylos faktines aplinkybes“ [35].

82. Vadinasi, teismas *a quo* turi atlikti dvejopą analizę (Teisingumo Teismas negali to padaryti vietoj jo):

– pirma, reikia patikrinti, ar apribojus ginčo sumą tokiais atvejais pažeidėjo atlygintinas advokato užmokestis tampa daug mažesnis už įprastą (arba vidutinį) tarifą, mokamą už įspėjimo pareiškimą neteismine tvarka,

– antra, jeigu taip būtų, teismas *a quo* teisingumo sumetimais galėtų padidinti šio užmokesčio sumą, kad ji būtų pagrįsto ir proporcingo dydžio.

83. Atlikdamas šiuos vertinimus, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas be jokių kliūčių gali nagrinėti, be kita ko, kokį poveikį turi veiksniai, kuriuos jis pats nurodo antrojo prejudicinio klausimo antroje dalyje: „kūrinio aktualumas, paskelbimo trukmė“ arba tai, kad pažeidimas padarytas viešai paskelbus saugomą kūrinį ir „siūlant jį nemokamai parsisiųsti visiems viešos mainų platformos, neturinčios skaitmeninių teisių valdymo sistemos, dalyviams“.

V. Išvada

84. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui pateikti *Landgericht Saarbrücken* (Sarbriukeno apygardos teismas, Vokietija) tokį atsakymą:

1. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo 14 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad į jo taikymo sritį patenka advokato paslaugų išlaidos (užmokestis), intelektinės nuosavybės teisių turėtojo patirtos neteismine tvarka pareiškus įspėjimą šių teisių pažeidėjui (kaip priemonė, taikoma prieš pareiškiant ieškinį dėl to paties dalyko) siekiant, kad jis nutrauktų neteisėtus veiksmus.

[35] Jos rašytinių pastabų 33 punktas.

2. Direktyvos 2004/48 14 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jį atitinka nacionalinės teisės norma, pagal kurią norint apskaičiuoti pažeidėjo atlygininą advokato užmokestį už paslaugas neteismine tvarka reiškiant įspėjimą nutraukti neteisėtus veiksmus, ginčo suma apribota 1 000 EUR, kai teises pažeidė profesinės ar komercinės veiklos nevykdantis fizinis asmuo, su sąlyga, kad nacionalinės teisės normoje teismui leidžiama konkrečiu atveju nukrypti nuo šios ribos teisingumo sumetimais.

3. Siekdamas nustatyti, ar pažeidėjo atlygintinas užmokestis už advokato paslaugas yra pagrįstas ir proporcingas, teismas turi atsižvelgti į visus susijusius veiksnius. Tokie veiksniai gali būti saugomo kūrinio aktualumas, jo skelbimo trukmė ar aplinkybė, kad pažeidimas padarytas viešai paskelbus saugomą kūrinį ir siūlant jį nemokamai parsisiųsti mainų platformos, neturinčios viešos skaitmeninių teisių valdymo sistemos, dalyviams.